

millään tavoin lukevansa historiikka vaikkakin jokainen sana on täyttää asiaa. Mielestäni kirja ei ole mikään yhden viikonlopun kirja, vaan todella täysipainoinen kirja suomalaisesta hyötyajoneuvoteollisuudesta, kirja josta voi nauttia lähes ikuisesti.

Mielestäni kirja on kauttaaltaan positiivinen painotuote, ja se täyttää täysin ne tarkoitusperät, mitkä sille on asetettukin. Mutta positiivisimmastakin tuotteesta löytyy aina jotain huomauttamista, tosin tällä kertaa lähes merkityksetöntä "tavaliselle" lukijalle, mutta merkityksellistä niille, jotka harrastavat vanhoja autoja, tekniikan historiaa ja Sisuja.

Ensinnäkin, kun silmäilee kansikuvaa ja kuvaa sivulla 57. Molemmat ovat ns. käsiteltyjä kuvia, joilla on sama alkuperäinen kuva, mutta miksi kansikuvassa on niin ihmeelliset lyhdynreunat, kerta kaikkiaan uniikit Sisun historiassa.

Toiseksi, olisivatkohan sivun 17 ylempi ja keskimmäinen kuva vaihtaneet paikkaa, vrt. bussit, aukion yleisilme, jne. Kuka varmistaisi asian?

Kolmanneksi, sivun 55 värikuvassa huristellaan Sisu-kuorma-autolla. Näin väitetään kuvatekstissä, mutta minun mielestäni kuvassa on 1950-luvulla Suomenkin teillä näkynyt Magirus Deutz kyömynenäkuormuri, jonka jäädyttäjän säleiköstä on taitavasti poistettu automerkin tunnus. (Tällainen Magirus oli muuten edellä mainitsemani Kontio-Sisun edeltäjä 'yhtiössämme'). Muualta kirjasta ei ainakaan löydy vastaavanlaista Sisu-mallia. Miten on Helge Nygrén?

Neljänneksi, miksi monesta kuvasta puuttuu hivenen auton perästä tai etupuskurista? Näkemissinäni alkuperäisissä kuvissa olisi ollut kyllä riittävästi varaa. Jotenkin tällaisissa kuvissa Sisu särkyi, vrt. kuvia sivuilla 58–61, 68, 70, 77 esimerkiksi.

Viidenneksi, sivulla 102 on tunnettu suomalainen postimerkki Sisu-busseineen. Samaan seuraan olisi voinut kelpuuttaa myös pari muuta postimerkkiämme, joissa on ilmeisesti Sisu-bussi. Nimittäin 7.12.81 liikkeelle lasketun ns. postin linja-autorahtimerkin, missä on Sisu vm. 1981 ilmeisesti Ajokin korilla, sekä postiautopakettimerkin vuodelta 1952, missä myös komeilee Sisu. Vanajan kuva taas puolestaan on vuoden 1963 postiautopakettimerkissä.

Kuudenneksi, sivulla 239 alhaalla oikealla on kuvassa tekstin mukaan malli SK-150 vm. 1980 (maastoauto), sivulla 263 yllinnä vasemmalla on sama auto (vai onko?) mallimerkinnällä SA-150 (Masi-Sisu, 4 x 4), mutta sivun 382 tilastosta nämä puuttuvat. Sisu-Viesti 6/81 kertoo taas puolestaan sivulla 21, että Masi-Sisun mallimerkintä olisi SA 150 VK. Mitenkähän nämä mallit nyt oikein menevät? Kaikesta päätellen kyseessä on kuitenkin loistavasti maastossa menevä Sisu.

Seitsemänneksi, pienoismallien rakentajana jäin kaipaamaan muutamaa kunnollista piirustusta.

Kirjan lopussa on noin sivun mittaiset yhteenvedot ruotsiksi, englanniksi, saksaksi ja venäjäksi. Kunkin sivun reunassa on vastaavien maiden lippujen väreillä painetut viivat hauskana yksityiskohtana. Näiden jälkeen on vielä joukko tilastoja, joista mielenkiintoisimmat ovat eittämättä tuotantoa ja mallistoa koskettelevat. Ja tietysti tilasto, mihin kaikkialle maailman maanteille Sisuja on viety.

Varauksetta suosittelen kirjaa kaikille RESIINAN lukijoille luettavaksi ja erityisesti Teille, jotka olette kiinnostuneita Sisuista ja autoista, jopa kirjahyllyyn hankittavaksi.

Matti Bergström

ÄÄNENTALLENNUSTA RÖNTGENFILMEILLE

Kansainvälisen ääniarkistoliton vuosikokouksessa, joka pidettiin viime syyskuussa Budapestissa, unkarilaiset isäntämme kertoivat näyttein eräästä vanhasta, mutta mielenkiintoisesta harrastuksesta. Unkarissa näet monet henkilöt äänittivät 1930- ja 1940-luvuilla osittain omatekoisin laittein silloisia radio-ohjelmia. Koska magnetofoni oli vielä 1940-luvullakin suuri harvinaisuus, nuo harrastelijat levyttivät radio-ohjelmia käytetyille röntgenfilmeille. Mainittu äänitystapa on periaatteessa sama kuin Yleisradion v. 1935 käyttöön ottama pikalevyjen uurtomenetelmä, mutta ainakin minulle oli uutta, että Unkarissa yksityishenkilöt ovat tuolloin rakennelleet toimivia levytyslaitteita. Lisäksi unkarilaisten kekseliäisyyttä osoittaa se, että he käyttivät levymateriaalina kalliiden lakkalevyjen sijasta sairaaloista poistettuja röntgenfilmejä.

Syy, miksi em. harrastuksesta oikeastaan kerrottiin kokouksessa, oli se, että nyt Unkarin radio itse puolestaan kerää näitä

harrastelijoiden tekemiä "röntgenfilmiäänilevyjä". Unkarin radion ääniarkiston kokoelmat kärsivät näet toisen maailmansodan aikana melkoisia vaurioita. Harrastelijoiden tekemien levytysten ansiosta Unkarin radion ääniarkiston kokoelmia on voitu näin jälkikäteen täydentää melkoisella tavalla.

Kun kuulin po. projektista Budapestissa, mieleeni tuli välittömästi kiehtova ajatus – onko Suomessa ollut 1930-luvulla tai myöhemmin vastaavanlaisia radio-ohjelmien levyttäjiä? Mikäli joku arvoisista lukijoista sattuu tuntemaan tällaisen levyttäjän tai on itse mahdollisesti harrastanut po. äänitystoimintaa, olisin kiitollinen yhteydenotosta jatkotutkimuksia ajatellen. Kirjeen tai kortin voi lähettää osoitteella: Oy. Yleisradio Ab./ääniarkisto, Radiotalo, JA 16, 00240 Helsinki 24. Puhelimitse minut tavoittaa toimistoikaan numerosta (90)-1524 443.

Lasse Vihonen
arkistonhoitaja

TULE JA VAIHDA

sinulle tarpeettomat kirjat, lehdet, LP-levyt, kasetit esim. uuteen luettavaan.

Huom! meiltä kortit, postimerkit.

ANTI-KVARIATI-TAIDEVALINTA

Kauppak. 17 Forssa (Sampon talossa)
avoinna ark. 10.30–19.00
la. 9.00–14.00

TULE VALITSEMAAN

Forssan Huutokauppakeskus

OSTO- ja MYYNTILIIKE

Hämeentie 22 puh. 916/14115
30100 FORSSA 10

kirjoja, lehtiä, levyjä, kasetteja,
rahoja, vanhaa tavaraa, koti-irtainta
muutto- ja kuolinpesiä ym. ym.

ostetaan... myydään... vaihdetaan...